

PROIECTUL SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU APĂ ȘI SANITAȚIE ÎN MOLDOVA (PAASM)

Servicii de consultanță pentru
proiectul de sanitație din Comrat,
studiu de fezabilitate și Evaluarea
Impactului Social și de Mediu (EISM)

REZUMAT—Partea B

Februarie, 2025

HYDROPLAN

Ingenieur-Gesellschaft
mbH

Prinz-Carl-Anlage 25

67547 Worms, Germany

Tel.: +49-6241-9103-0

Fax: +49-6241-9103-10

E-Mail: info@hydroplan.de

1 Descrierea proiectului și date de referință

1.1 Proiectul

Guvernul Republicii Moldova implementează în prezent **Proiectul Securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova (PSAASM)**, al cărui scop este sporirea accesului la serviciile de alimentare cu apă și sanitație gestionate în condiții de siguranță în zonele rurale și orașele selectate și consolidarea capacităților instituționale pentru furnizarea serviciilor de alimentare cu apă și canalizare. PSAASM este finanțat de Banca Mondială (IDA).

Proiectul de sanitație din Comrat este un subproiect al PSAASM care vizează îmbunătățirea sistemelor de canalizare în orașul Comrat, cu aproximativ 26 000 de locuitori, și în patru sate învecinate, Bugeac, Chirsova, Dezghingea și Besalma, cu un total de aproximativ 20 000 de locuitori. Orașul Comrat și cele patru sate au fost selectate pentru a constitui obiectul studiului de fezabilitate al proiectului de sanitație din Comrat și al evaluării impactului social și de mediu (EISM). Aproximativ 20% din zona proiectului este deservită în prezent de sisteme de canalizare. În orașul Comrat, proporția zonelor cu acces la sistemul de canalizare este de aproximativ 35%, iar în Bugeac (cu 1 600 de locuitori) este de aproape 100%. Celelalte sate nu au sisteme centralizate de canalizare și nici nu sunt conectate la o stație de epurare. Nămolul fecal din fosele septice din or. Comrat este colectat de vidanaje și deversat în stația de epurare nefuncțională existentă. În cele patru sate învecinate, nămolul este eliminat la gropi de gunoi locale neautorizate.

1.2 Contextul juridic și instituțional

Dreptul la un mediu sănătos și la echitate socială pentru populația Republicii Moldova este stipulat în Constituția Republicii Moldova adoptată la 29 iulie 1994. De atunci, a fost creată o structură juridică și strategică coerentă privind serviciile de alimentare cu apă și canalizare, inclusiv Planul strategic european Moldova 2030, Strategia națională de mediu 2024 - 2030, Planul național de dezvoltare 2025-2027, Strategia de alimentare cu apă și canalizare 2014 - 2030 și Strategia de dezvoltare națională și regională pentru anii 2022-2028 la nivel național; Programul Regional Sectorial de Alimentare cu Apă și Canalizare pentru Regiunea de Dezvoltare UTA Găgăuzia 2018 - 2025 la nivel regional; și Strategia de Dezvoltare socio-economică a Municipiului Comrat 2019 - 2025 și Planul Urbanistic General al Municipiului Comrat 2020 la nivel local.

Gestionarea mediului, a apei și a apelor reziduale, aspectele sociale, precum și punerea în aplicare și gestionarea situațiilor privind terenurile și proprietățile temporar sau permanent afectate sunt reglementate de un cadru juridic cuprinzător, descris în Secțiunea 3 a raportului EISM.

Evaluarea impactului asupra mediului bazată pe Legea nr. 86/2014 prevede un proces în 6 etape:

- Evaluare preliminară (screening).
- Raport de evaluare.
- Elaborarea raportului EISM.
- Consultarea raportului EISM.
- Evaluarea calității impactului asupra mediului, raport de evaluare.
- Emiterea deciziei privind autorizația de mediu de către autoritatea de mediu.

Prezentul proiect intră sub incidența dispozițiilor din Anexa 2 a prezentei legi.

În calitate de proiect finanțat de Banca Mondială, proiectul de sanitație din **Comrat trebuie să îndeplinească cerințele Băncii Mondiale**, inclusiv standardele sociale și de mediu (ESS) ale Băncii Mondiale. Opt din cele zece ESS sunt aplicabile proiectului, și anume: ESS1 Evaluarea și gestionarea riscurilor și impacturilor sociale și de mediu, ESS2 Condițiile de muncă și de încadrare în muncă, ESS3 Utilizarea eficientă a resurselor, prevenirea și gestionarea poluării, ESS4 Sănătatea și siguranța comunității, ESS5

Achiziționarea de terenuri, restricțiile privind utilizarea terenurilor și strămutarea involuntară, ESS6 Conservarea biodiversității și gestionarea durabilă a resurselor naturale, ESS8 Patrimoniul cultural și ESS10 Implicarea părților interesate și divulgarea informațiilor.

Principalele instituții implicate în implementarea proiectului:

- Oficiul Național pentru Dezvoltare Regională și Locală (Client) - Unitatea de Implementare a Proiectului (UIP), în cadrul Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova (MIRD).
- Ministerul Mediului (ME), Agenția de Mediu (AM) și Agenția Apele Moldovei din cadrul ME.
- Agenția Națională pentru Reglementare în domeniul Energiei (ANRE).
- Municipiul Comrat, Întreprinderea Municipală Su Canal din cadrul Municipiului Comrat.

Principalele instituții de monitorizare socială și de mediu:

- Inspectoratul pentru Protecția Mediului din cadrul Ministerului Mediului.
- Agenția Națională pentru Sănătate Publică (ANSP) din cadrul Ministerului Sănătății (MS).
- Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică (INST) din cadrul MIRD.
- Ministerul Muncii și Protecției Sociale (MMPS) - Departamentul General de Sănătate și Protecție Socială al UTA Găgăuzia.
- Inspectoratul de Stat al Muncii în cadrul MMPS.
- Biroul Teritorial de Inspecție a Muncii din Comrat.
- Centrul de Sănătate Publică Comrat.

1.3 Implementarea Proiectului

Se planifică efectuarea următoarelor lucrări:

- Construirea unei noi rețele de canalizare în Comrat.
- Reabilitarea echipamentelor mecanice și electrice ale stației principale de pompare din Comrat.
- Reabilitarea conductei dintre stația de pompare principală și stația de epurare Comrat, inclusiv înlocuirea conductelor din azbest.
- Construcția unei noi stații de epurare a apelor uzate la Comrat pe amplasamentul celei existente, inclusiv pregătirea terenului, demolarea structurilor rămase în stare de degradare, construcția structurilor clădirii, a liniilor de utilități interne și externe, furnizarea și instalarea de echipamente și automatizarea completă a proceselor tehnologice.
- Deversarea spre râul Ialpug (coridor de 6 - 8 m și un coridor suplimentar de 20 x 20 m la gura de vărsare a structurii pe malul râului Ialpug). Caracteristicile efluentului vor fi monitorizate și valorile pH-ului, conductivității, temperaturii și analizei parametrilor cheie pentru a se asigura că acesta este sigur pentru reutilizarea potențială pentru irigare.
- Transportul nămolului septic din orașul Comrat și din satele învecinate la stația de epurare. Nămolul va fi evacuat din camioanele de aspirație într-o structură de admisie deschisă a noii stații de epurare și va fi tratat împreună cu apa uzată brută.

Pentru prima etapă, procesul de tratament va cuprinde:

- Tratarea primară, inclusiv filtrarea, îndepărtarea nisipului și a grăsimilor și reducerea cu aproximativ 30% a carbonului organic prin intermediul decantoarelor de sedimentare primară.
- Tratarea secundară (tratarea biologică a apelor reziduale) prin aplicarea de biofiltre percolatoare cu consum redus de energie și decantoare de sedimentare finale.

Demolarea structurilor existente și construirea noii stații de epurare vor fi limitate la perimetrul terenului existent de aproximativ 5,04 ha situat la aproximativ 3 km sud de centrul orașului Comrat. Distanța până la cele mai apropiate zone rezidențiale este de aproximativ 1,3 km în direcția nord-est. Terenul este în proprietatea municipiului Comrat și este accesibil de la drumul național M3 în partea de nord printr-un drum de pietriș cu o lungime de aproximativ 1,2 km. Instalația este situată într-o zonă

protejată; principiul precauției va fi aplicat cu strictețe, iar amprenta la sol a zonei temporare de construcție și amplasarea spațială a oricăror alte perturbări legate de amplasament vor fi reduse la minimum.

2 Impacturi și măsuri de atenuare

Evaluarea Impactului Social și de Mediu (EISM) a fost realizată în conformitate cu standardele sociale și de mediu ale Băncii Mondiale. Descrierea impacturilor a fost realizată pe baza următoarelor criterii: valoarea componentei sociale și de mediu, magnitudinea impactului, importanța impactului, durata impactului, amplasarea impactului și probabilitatea de apariție a impactului. Din combinarea acestor criterii rezultă semnificația impactului (3 niveluri), care este, de asemenea, estimată pentru impactul rezidual rezultat în urma punerii în aplicare a măsurilor de atenuare. Impacturile au fost evaluate atât pentru faza de construcție, cât și pentru faza de exploatare.

2.1 Impacturi pozitive în timpul construcției

➤ **Angajări temporare și oportunități pentru economia locală**

Pentru a spori aceste beneficii, Contractantul trebuie să stabilească o strategie de informare, de recrutare și de achiziții publice, precum și condiții pentru un mediu de lucru care să prevină discriminarea pe criterii politice sau sociale, să asigure accesul egal al candidaților locali, bărbați și femei, pentru forța de muncă calificată și necalificată și să acorde prioritate companiilor locale.

2.2 Impacturi negative potențiale în timpul construcției

➤ **Riscuri și impacturi sociale și socio-economice**

- **Impactul asupra drumurilor, echipamentelor publice și utilităților** (deteriorarea rețelelor îngropate, diferențe de nivel între drumul existent și banda reabilitată)
- **Sănătatea și siguranța comunității** (taberele/ echipele de constructori și muncitori veniți în comunitate, riscul asociat materialelor periculoase, șanțurilor deschise, riscuri asociate activităților lucrătorilor, funcționării și deplasării vehiculelor și utilajelor, disconfortul cauzat de zgomotul emis de lucrări)
- **Impacturi temporare asupra bunurilor publice sau private** (acces limitat la pășuni, la proprietăți private, pe străzi și trotuare)
- **Impactul asupra siturilor, atracțiilor și facilităților turistice** (limitarea temporară a accesului)
- **Impactul asupra patrimoniului Cultural și Turismului** (posibilități de a descoperi artefacte)
- **Sănătate și siguranță la locul de muncă** (expunere la azbest, materiale periculoase, ape reziduale, expunere chimică; căderi, spații confinate, prăbușiri și surpări de șanțuri, instabilitate structurală, accidente cauzate de utilizarea de mașini și echipamente grele, pericole electrice, alunecări, împiedicări, căderi; zgomot și vibrații, leziuni cauzate de manipularea manuală fără practici ergonomice adecvate etc.).

➤ **Impactul asupra mediului fizic natural**

- Poluarea resurselor de apă subterană (deversarea accidentală de substanțe potențial nocive în apele subterane de adâncimi mici)
- Generarea de deșeuri și materiale periculoase, cum ar fi pământ excavat, nisip și pietriș, deșeuri din demolări, diferite tipuri de materiale pentru conducte, inclusiv azbest, deșeuri de lemn și alte materii organice
- Impactul poluării aerului în vecinătatea șantierelor de construcție și demolare
- Poluarea fonică și impactul vibrațiilor în vecinătatea șantierelor de construcție și demolare

- Distrugerea și eroziunea naturală a solului ar putea avea loc pe amplasamentul noii stații de epurare și de-a lungul conductei de evacuare din cauza lucrărilor de terasament
- Poluarea resurselor naturale ale solului (scurgerea sau deversarea accidentală de combustibili, uleiuri, beton, produse din asfalt și substanțe chimice de pe șantier. Infiltrarea apei contaminate de la depozitarea necontrolată a deșeurilor și a materialelor de construcție. Beton rezidual din construcții sau de la camioane)
- Poluarea resurselor de apă de suprafață, în special a râului Ialpuș (deversare directă de poluanți, deșeuri sau ape poluate; transfer de poluare a solului. Sedimentarea rezultată din procesele de distrugere și eroziune)
- Perturbarea nivelului apelor subterane și a regimului de curgere (lucrări de terasament pentru montarea conductelor sau construcția stației de epurare, în special a decantorului Imhoff adânc.
- Impactul asupra esteticii și peisajului (impact temporar pe termen scurt datorat prezenței utilajelor și echipamentelor de construcție și depozitării materialelor pe drumurile locale. În plus, ar putea fi necesară tăierea unui număr de copaci).
- **Impactul asupra mediului biologic**
  - Impactul asupra vegetației (pierderea vegetației în timpul construcției stației de epurare și în interiorul unui coridor al noului emisar din valea râului. Construcția noii infrastructuri de canalizare și a infrastructurii asociate poate implica pierderi locale de copaci plantați de-a lungul drumurilor.
  - Impactul asupra faunei / biodiversității terestre din cauza activităților de construcție, a defrișării vegetației și a decopertării stratului superior de sol. Excavațiile, containerele deschise și alte elemente pot deveni capcane pentru fauna locală. Pierderea arborilor care au potențial de cuibărit pentru populațiile locale de păsări.
  - Deteriorarea vieții acvatice ca urmare a construirii noului emisar (canal).

2.3 Impacturi pozitive în timpul funcționării

- **Impactul pozitiv asupra mediului social și socio-economic**
  - Creșterea veniturilor și a ocupării forței de muncă în urma creării de noi locuri de muncă, îmbunătățirea sănătății publice ca urmare a izolării sporite a apelor uzate gri și negre și creșterea atractivității pentru vizitatori, în beneficiul economiei locale.
- **Impactul pozitiv asupra mediului fizic natural**
  - Îmbunătățirea calității aerului înconjurător, a resurselor de sol / fertilității solului, a calității apelor de suprafață, a calității apelor subterane, reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.
- **Impact pozitiv asupra mediului biologic**
  - Îmbunătățirea calității apei în râul Ialpuș este susceptibilă de a aduce beneficii vieții acvatice. Deoarece râul este un element important al sitului Emerald, reducerea nivelurilor de poluare va fi un factor important în îmbunătățirea condițiilor generale de habitat și ale comunităților biologice din apele sale din aval.

Amploarea impactului pozitiv este legată de proporția de gospodării/ agenți economici conectați la sistemul de canalizare. Pentru a crește rata de conectare, este recomandată o campanie de informare și sensibilizare a populației.

2.4 Impacturi potențial negative în timpul funcționării

- **Impactul social și socio-economic**
  - **Venituri:** Există riscul ca gospodăriile deosebit de vulnerabile să nu-și permită financiar conectarea la sistemul de canalizare și cei deja conectați să fie nevoiți să plătească tarife mai mari.

- **Riscurile de securitate și sănătate în muncă**, legate de exploatarea și întreținerea stației de epurare a apelor uzate, a rețelelor de canalizare și a stațiilor de pompare, precum și de manipularea nămolurilor septice și a nămolului uscat rezultate din procesul de tratare sunt semnificative din cauza expunerii la substanțe periculoase, cum ar fi gaze toxice (de exemplu, hidrogen sulfurat, metan), substanțe chimice nocive și microorganisme patogene. Lucrătorii se pot confrunta cu pericole legate de spațiile închise, care pot duce la asfixiere, înec sau blocaj. Riscurile fizice, inclusiv alunecările, împiedicările, căderile și rănilor provocate de utilajele grele, sunt, de asemenea, predominante. În plus, există posibilitatea pericolelor de electrocutare.
  - **Sănătatea și siguranța comunității:** Procesul de colectare și tratare a apelor uzate poate genera mirosuri neplăcute cauzate de un amestec de poluanți, inclusiv compuși chimici toxici. Dacă mirosul durează mai mult timp sau continuă să apară, poluanții pot provoca disconfort fizic și psihologic persoanelor care locuiesc în imediata apropiere a stației de epurare, precum și efecte asupra sănătății. Apele reziduale tratate evacuate în râul Ialpuș ar putea afecta calitatea apei din rezervorul Congaz situat în aval și utilizat, de asemenea, în scopuri recreative.
  - **Impactul asupra mobilității urbane:** Riscuri de accidente, limitate, asociate cu întreținerea și curățarea rețelei de canalizare și transportul nămolului.
- **Impactul asupra mediului fizic natural**
- **Poluarea aerului** prin emisiile de mirosuri de la stația de epurare
  - **Poluarea solului și generarea de deșeuri solide** prin:
    - depozitarea sau manipularea necorespunzătoare a deșeurilor generate la stația de epurare și deversarea accidentală de combustibil sau altor substanțe.
    - Depozitarea nămolului în gunoiștea municipală (aprox 1720 m³/an) (această cantitate suplimentară de deșeuri ar fi semnificativă, nu numai din punct de vedere cantitativ, ci și din punct de vedere al mediului. Având în vedere standardul sanitar scăzut al instalației actuale, această practică nu este considerată una durabilă. Alternativa – folosirea nămolurilor în agricultură în calitate de îngrășământ organic)
  - **Impactul asupra calității apelor** de suprafață poate apărea în cazul unei defecțiuni a stației de epurare.
  - **Poluarea apelor subterane** din cauza scurgerilor din conductele de canalizare deteriorate și de la stația de epurare. În cazul puțin probabil al unei defecțiuni, apele subterane ar putea fi afectate.
- **Impactul asupra mediului biologic**
- **Impactul asupra faunei / biodiversității terestre** din cauza zgomotului generat de camioanele cisternă (autovidanje) care livrează nămol septic pe amplasament, mișcarea și prezența fizică a acestor camioane și a operatorilor care ar fi implicați în golirea lor, iluminatul artificial la amplasamentul stației de epurare, proliferarea paraziților.

2.5 Măsurile de reducere a impactului

Sunt propuse o serie de măsuri de atenuare pentru a evita sau limita impacturile negative asupra mediului, cele sociale și socio-economice. Acestea includ respectarea celor mai bune practici sociale și de mediu, cum ar fi:

- planul de gestionare a traficului, de exemplu, menținerea accesului la toate gospodăriile și instituțiilor publice,
- gestionarea poluării aerului,
- controlul zgomotului și al deșeurilor solide,
- asigurarea sănătății și securității lucrătorilor,
- planul de revegetare a amplasamentului,

- managementul de mediu și social al stației de epurare, cum ar fi: controlul mirosurilor, controlul zgomotului, drenajul sitului sau efectuarea unui studiu privind capacitatea de plată a populației.

2.6 Impactul Cumulativ

Analiza impactului cumulativ asupra mediului social și socio-economic, fizic natural și biologic nu arată niciun impact cumulativ al proiectului de sanitație din Comrat care ar necesita măsuri de atenuare, altele decât cele propuse în planul de atenuare pentru impacturile specifice.

2.7 Aspecte privind terenurile afectate

Evaluarea necesităților de relocare în conformitate cu standardele sociale și de mediu ale Băncii Mondiale (ESS5) au stabilit că doar câteva persoane fizice/juridice pot fi afectate de restricții temporare în timpul fazei de construcție. UIP și Primăria Comrat vor elabora un plan de acțiune privind terenurile afectate pentru a atenua impactul asupra proprietarilor/utilizatorilor de terenuri. Nu se așteaptă ca proiectul să provoace nicio strămutare fizică, nici în faza de construcție, nici în faza de exploatare.

3 Planul de management social și de mediu

Planul de management social și de mediu (PMSM) stabilește activitățile și componentele cheie ale proiectului din perspectiva măsurilor de atenuare propuse pentru a aborda riscurile identificate și potențialele efecte negative, în conformitate cu legislația națională și cu standardele sociale și de mediu ale Băncii Mondiale. Pentru fiecare măsură de atenuare, planul indică, de asemenea, responsabilul/ii pentru implementare și monitorizare acesteia.

3.1 Modalități de punere în aplicare

MIDR, prin intermediul UIP, se va asigura că prezentul EISM/PMSM sau versiunile actualizate ale acestuia sunt incluse în documentele de licitație și în contractele supervisorului și ale antreprenorului.

În timpul lucrărilor de construcție, **Su Canal Comrat** va desemna responsabil/i care să discute cu populația despre problemele legate de lucrări și va asigura legătura atât cu antreprenorul, cât și cu supraveghetorul tehnic. În timpul exploatarei, Su Canal va fi responsabil pentru orice daune aduse mediului. **Primăria Comrat** va transmite reclamațiile populației referitoare la sistemul de canalizare și stația de epurare la Su Canal pentru soluționarea acestora.

Consultantul pentru proiectarea detaliată se va asigura că specificațiile includ o descriere clară a responsabilităților antreprenorului pentru implementarea PMSM.

Contractantul va pregăti și va pune în aplicare toate măsurile de atenuare incluse în PMSM pentru construcții (CPMSM) și va raporta cu privire la progresele înregistrate în implementarea acestuia.

Consultantul de supraveghere tehnică va sprijini MIDR în revizuirea calității CPMSM al contractantului și va monitoriza implementarea acestuia.

3.2 Planul de monitorizare socială și de mediu

Monitorizarea va fi efectuată ca parte a implementării proiectului pentru a documenta starea socială și de mediu la momentele specifice definite în PMSM. Activitățile de monitorizare vor include înregistrări fotografice, revizuirea registrului de reclamații, date sociale și de mediu. O evidență completă va fi menținută ca parte a monitorizării contractului standard.

În timpul construcției, monitorizarea aspectelor de mediu va fi efectuată de responsabilul pentru mediu, sănătate și siguranță a supraveghetorului. Monitorizarea socială va fi efectuată de Contractantul serviciilor de supraveghere, de Comitetul local pentru apă și sanitație (CLAS), de Serviciul municipal de drumuri al UAT, precum și de UIP și ADR Gagauzia (soluționarea reclamațiilor).

În timpul exploatării, monitorizarea va fi efectuată de Su Canal Comrat, Inspectoratul pentru Protecția Mediului, Agenția Națională pentru Sănătate Publică.

4 Consultări publice și mecanismul de soluționare a reclamațiilor

4.1 Consultările Publice

În conformitate cu standardul 10 al Băncii Mondiale (ESS10), proiectul are un plan de implicare a părților interesate (SEP) pentru a se asigura că informațiile adecvate privind riscurile și impactul social și de mediu sunt comunicate instituțiilor implicate și publicului larg care ar putea fi afectate în mod pozitiv sau negativ de proiect, în timp util, într-un mod și format inteligibil, accesibil și adecvat.

Prima consultare publică a avut loc la demararea EISM (etapa de stabilire a domeniului de aplicare), iar a doua va avea loc după elaborarea EISM. Procesul-verbal al reuniunii va fi integrat în versiunea finală a raportului EISM, urmată de publicarea și diseminarea acestuia.

4.2 Mecanismul de soluționare a reclamațiilor (Grievance Redress Mechanism)

GRM este accesibil tuturor părților afectate de proiect, fără costuri și fără consecințe negative și permite, de asemenea, depunerea și soluționarea plângerilor anonime. Aceasta nu va împiedica accesul la căile de atac judiciare sau administrative.

Mecanismul de soluționare a reclamațiilor este stabilit la 3 niveluri:

- **Nivel local.** Supraveghetorul tehnic va fi responsabil pentru colectarea reclamațiilor de la locuitorii din zonă și de la angajații Contractantului. Modalitățile de depunere a reclamațiilor vor fi amplasate în apropierea șantierului pe panouri publicitare, instalate special pentru acest proiect. Pentru angajații Contractantului vor fi disponibile un e-mail și o casuță specială pentru depunerea reclamațiilor (inclusiv anonime). Compania de supraveghere va fi responsabilă de colectarea plângerilor de la personalul Contractantului. De asemenea, GRM va fi accesibil la sediul Administrației Publice Locale și la membrii Comitetelor Locale pentru Apă și Sanitație (CLAS).

Primăria Comrat

Adresa: Republica Moldova MD-3805, Comrat, str. Tretiacov nr. 36

e-mail: primaria.comrat@apl.gov.md

telefonul.: 0 298 22660

- **Nivel regional. Agenția de Dezvoltare Regională Găgăuzia (subproiectul Comrat)**

Adresa: Republica Moldova MD-3805, Comrat, str. Tretiacov nr. 36

e-mail: adr.utag@gmail.com, adrgagauzia@adrgagauzia.gov.md

telefonul.: 0 298 22693

- **Nivel național.** Unitatea de implementare a proiectului (UIP) sau Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale. Reclamantul are posibilitatea de a transmite reclamațiile către UIP prin e-mail sau la adresa poștală/telefon.

UIP/Oficiul Național pentru Dezvoltare Regională și Locală

adresa: Chisinau, MD-2012, str. Alexandru cel Bun nr. 51A, etaj 2

e-mail: reclamatii@ondrl.gov.md

telefonul.: 069131817

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale

adresa: Chisinau, MD-2012, Piata Marii Adunari Naționale 1

e-mail: secretariat@midr.gov.md sau petitii@gov.md

telefonul.: Linia Verde 022 250 500

În afară de aceste 3 niveluri naționale, părțile interesate pot depune reclamații la Serviciul de soluționare a plângerilor (GRS) al Băncii Mondiale. GRS se asigură că reclamațiile primite sunt examinate cu promptitudine pentru a răspunde preocupărilor legate de proiect. Informații privind modul de depunere a reclamațiilor la GRS al BM sunt disponibile la adresa: <http://www.worldbank.org/GRS>.